

መምርሒ አባይቲ፡ ንኣብ ስኮትላንድ ዝርከቡ ሰደተኛታት

አማራጺታት መንበሪ አባይቲ፡ ካብ ግላሰገው ምግባዝ

ንእሽቶ ጽሑፍ 2 - ሚያዝያ 2012

Housing – options outside Glasgow - Tigrinya

ብዛዕባ እቲ ዘቕረብኩም ናይ ዑቕባ ሕቶ ብዝምልከት ኣዎንታዊ ውሳኔ ምስተወሃብኩም፡ ንናይ አባይቲ ኣገልግሎታት ብዝምልከት፡ ልክዕ ከም ብልኣት ዜጋታት ዓዲ እንግሊዝ፡ ሓደ ዓይነት መሰላትን ሓለፋታትን ይወሃቡኩም፤ ከምእውን ኣበይ ክትነብሩ ከምእትደልዩ ምርጫ ይወሃቡኩም።

ኮይኑ ግን ናብ ኢንግላንድ ወይ ዌልስ ናይ ምቕያር ድልዩት እንተኣለኩም ከቢድ ክኸውን ስለዝኸእል ካብ ስኮትላንድ ናይ ምቕያር ዝምልከት ክፋል ናይዚ ጽሑፍ ተወከሱ ወይ ከኣ ምስ ሰራሕተኛታትና ተማኸሩ።

ካብ ግላሰገው ናብ ካልእ ቦታ ክትግዕዙ ትኸእሉ ኢኹም። ከምዚ ኣብ ዝኸነሉ ጊዜ ድማ፡ እዚ ሓጺር ጽሑፍ እዚ ኣባይቲ ብኸመይ ክትረኽቡ ከምእትኸእሉን ከምእውን እቲ ካብ ሆም ኦፊስ (ቅድሚ ሕጂ NASS ዝበሃል ዝነበረ) ትረኽቡዎ ዝነበርኩም ሓገዛት ምስኣቋረጸ እንታይ ክትገብሩ ከምእትኸእሉ ይገልጽ። ካብ ግላሰገው ንምግባዝ

ቅድሚ ምውሳኔኩም፡ እኩል ምኽሪ ክትረኽቡ ይግበኣኩም። ንዘሎና ጉጅለ ምውህሃድ ሰደተኛታት ብስልኪ ቁጽሪ **0800 085 6087** ብምድዋል ክትውከሱ ትኸእሉ ኢኹም።

መንበሪ ፍቓድ ኣሎኒ – ሕጂ እንታይ ይሰዕብ?

እቲ ወኪል ዶብ ዩናይትድ ኪንግደም፡ ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ንምንባር ሓንሳብ ፍቓድ ምስሃብኩም፡ ድሕሪ ደጊም ሓተቲ ዑቕባ ኣይኮንኩምን። እዚ ማለት ድማ ወኪል ዶብ ዩናይትድ ኪንግደም ዝህበኩም ዝነበረ ናይ ገንዘብ ሓገዝ ከምኡውን ኣባይቲ ጠጠው ከብሎ ማለት እዩ።

መንበሪ ፍቓድ ኣሎኒ ከምእውን ኣብ ውሽጢ ስኮትላንድ ናብ ካልእ ቦታ ክቕይር እደሊ። እንታይ ክገብር ኣሎኒ?

ኣብቲ እትደልይዎ ቦታ ድሮ መንበሪ ኣባይቲ ኣዳሊኹም እንተ ኩንኩም፡ ነቲ ሕጂ መንበሪ ኣባይቲ ሂሳብኩም ዘሎ ኣካል ብምሕባር ናብቲ ሓደሽ ዝኸውን ክትግዕዙ ትኸእሉ ኢኹም። ናይ መገዳዚ ከምእውን ንብረትኩም መግዳዚ ወጻኢታት ምኽፋል ሓላፍነትኩም ይኸውን።

መንበሪ-ገዛ ባዕልኹም ዘይረኽብኩም እንተኾንኩም፡ መመልከቲ ገዛ-አልባነት ንኸተቐርቡ የድልየኩም፡ ኣብ ከባቢኹም ኣብ ዚርከብ በዓል-መዚ ናብ ዘሎ ቤት ጽሕፈት ኣገልግሎታት ገዛ-አልባነት ክትከዱ የድልየኩም፡ እዚ ድማ ክትቐመጥሉ እትደልዩ ቦታ እትነግርሉን ካብቲ ዘለኹም መንበሪ-ገዛ ንኸትወጹ ከምዝተሓበርኩም ዚገልጽ ካብ ወኪል ዶብ ዩናይትድ ኪንግደም (ሆም ኦፊስ) ንዝረኽብኩም ደብዳቤ እተርእይሉን ቦታ እዩ።

ናይ መንበሪ ኣባይቲ ዘይብሎም (ኣባይቲ ኣልቦ) ምልክታ ብኸመይ ክቐርብ እኽእል?

ብዙሓት ኣብያተ-ምኽሪ ብዛዕባ ኣባይቲ ኣልቦነት ዝቐርብ ሕቶታት ዝርእዩን ዘካይዱን ናይ ኣባይቲ ኣልቦ ጉጅለ ኣለዎም፡ ወይድማ እቲ ናይ ከባቢ ኣባይቲ ቤት ጽሕፈት ክቐበለኩም ይኽእል እዩ። ናብቲ ክትቐመጥሉ እትደልዩም ቦታ ዘሎ ቤት ምኽሪ ብምድዋል፡ እቲ ናይ ኣባይቲ ኣልቦ ሕቶኹም ብኸመይ ከምተመልከቱ ክትሓቱ ትኽእሉ ኢኹም።

ኣድራሻታት ናይ ከባቢ ኣብያተ-ምኽሪ ብዝምልከት ሓበሬታ ንምርካብ፡ ኣብዚ ዝስዕብ ናይ Directgov መርበብ ሓበሬታ ተመልከቱ፡

http://www.direct.gov.uk/en/DI1/Directories/DevolvedAdministrations/DG_4003604

ከምእውን ናይ ነፍሲ ወከፍ ቤት ምኽሪ ዝርዝር ኣድራሻ ኣብዚ ናይ ስኮትላንድ ናይ ምኽሪ ኣገልግሎት መሓበሪ ክትረኽቡዎ ትኽእሉ ኢኹም፡

http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_services_directory

መጎዓዚ ባዕልኹም ክትረኽቡ ከምእውን ንዓኹምን ንብረትኩም መግዓዚ ወጻኢታት ምኽፋል ሓላፍነትኩም ይኸውን።

መንበሪ ኣባይቲ ከምዘይብለይ ምስ ኣመልክትኩ ስዒቡ ዝመጽእ እንታይ እዩ?

መንበሪ ኣብያተ-ምኽሪ ለቂቕኩም ካብ ምውጻእ ካልእ ኣማራጺ ስለዘይብልኩም፡ ኣብቲ ክትነብርሉ እትደልዩ ቦታ ዘሎ ቤት ምኽሪ ናይ መንበሪ ገዛ ከምዘይብልኩም ክተመልከቱ ትኽእሉ ኢኹም። ነቲ ዘቐረብኩም ሕቶ ውሳኔ ክሳብ ዝህብሉ ድማ መንበሪ ክህብኹም ሓላፍነት ኣለዎም።

ነቲ ዘአተኸሞ ሕቶ ውሳኔ ንምሃብ፡ እቲ ቤት ምኽሪ ኣርባዕተ ነገራት ኣብ ግምት የእቱ። እዚአቶም ድማ እዞም ዝሰዒቡ እዮም፡

- ገዛ ከምዘይብልኩም ወይ ከአ ኣብ ውሽጢ ክልተ ወርሒ ገዛ ከምዘይህልዎኩም ኣረጋግጹ።
- ንምንታይ ናትኩም ሕቶ ኣቐዲሙ ክርእ ከምዘለዎ ይውስን፤ ምኽንያቱ ድማ ኣባይቲ ደልዮም ብዙሓት ሰባት ናብኡ ስለዘመልክቱ። ንኣብነት፡ ጥዕናኹም ወይ ጥዕና ምሳኹም ዝቐመጡ ኣባላት ስድራቤት፡ ከምእውን ንኣሸቱ ቆልዑ ኣለውኹምን የብልኩምን፡ ወይውን ቀደም ሓተቲ ዑቕባ ከለኹም ኣብምንትሰይ ኩነታት ከምዘነበርኩም ዝኣመሰሉ ነገራት ኣብ ግምት የእቱ።
- መንበሪ ኣባይቲ ዝሰኣንኩሙሉ ምኽንያት ብናትኩም ጥፍኣት ምኽንያት ከምዘይኮነ የረጋግጹ። ምኽንያቱ ነቲ ዘለኩም መንበሪ ለቕቕኩም ካብ ምውጻእ ካልእ ኣማራጺ ስለዘይብልኩም፡ እቲ ቤት ምኽሪ ብፍቓድኩም ኣባይትኹም ገዲፍኩም ክብለኩም ኣይክእልን እዩ።
- ኣብ ዝሓለፉ ሽዱሽተ ኣዋርሕ፡ ፍቓድ መንበሪ ዝተዋሃብኩም እንተኾንኩም፡ ‘ፈተና ርክባት ከባቢ’ (‘local connection test’) ንዓኹም ዚምልከት ከምዘይኮነ ክትቅበሉ ኣለኩም።

እቲ ቤት ምኽሪ እንታይ ከምዘወሰነ ብኸመይ ይፈልጥ?

እቲ ምልክታ ምስ ኣአተኸሞ ኣብ ውሽጢ 28 መዓልታት፡ እቲ ቤት ምኽሪ እንታይ ከምዘወሰነ ዝሕብር ደብዳቤ ክትወሃቡ ኢኹም። እቲ ውሳኔ ጌጋ እዩ ኢልኩም እንተደኣ ትሓስቡ ኩንኩም፡ እቲ ቤት ምኽሪ ሕቶኹም እንደገና ንኸርእየልኩም ክትሓቱዎ መሰል ኣለኩም። ከምዚ ቅድሚ ምግባርኩም ብቐልጡፍ ምኽሪ ክትሓቱ ይግባእ። ነቲ ብዛዕባ ናይ ስደተኛታት ኣባይቲ ዝግደስ ጉጅለና በዚ ቁጽሪ እዚ **0800 085 6087** ብምድዋል ተወከስዎ።

ቤት ምኽሪ ገዛ ከምዘይብለይ ገምጊሙ ወሲኑ። ድሕሪኡ እንታይ ይኸውን?

ቤት ምኽሪ፡ ቀዋሚ መንበሪ ክረኽበልኩም እዩ። ነፍስ ወከፍ ቤት ምኽሪ ዝተፈላለዩ ዓይነት ቀዋሚ ናይ መንበሪ ቀረባት ክዳልወልኩም ይክእል። ኩሉ ቀረብ ብጽሑፍ ክኸውን ኣልዎ። ዝቐረበልኩም ቀረብ ከምትደልይዎ ወይ ከአ ርትዓዊ ኮይኑ እንተዘይረኽብኩም ክትቅበልዎ የብልኩምን። ኮይኑ ግን ነቲ ቀረብ ቅድሚ ምንጻግኩም ኩሉ ግዜ ምስ ናይ ዑቕባ ሰራሕተኛታና በዚ ቁጽሪ **0800 085 6087** ተማኸሩ።

ኣባይቲ ንኸህበኩም ነቲ ቤት ምኽሪ ጥራይ ክትጽበዩ የብልኩምን። ከምዚ ዝሰዕብ እዉን ክትገብሩ ትክእሉ ኢኹም፡

- ናብቲ ናይ ከባቢ ናይ ኣባይቲ ማሕበር ገዛ ንኸህበኩም ክተመልክቱ ይግባእ።
- ብግሊ ምክራይ እውን ኣብ ግምት ክተእትውዎ ትክእሉ ኢኹም።

ኣብዚ ናይ ስኮትላንድ መዕቆቢ ዝብል መርበብ ሓበሬታ ዝያዳ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትክእሉ ኢኹም፡
http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_topics/finding_a_place_to_live/asylum_seekers_and_refugees/asylum_seekers_with_leave_to_remain/former_asylum_seekers_and_homelessness#3

መንበሪ አባይቲ የብሉይን ኢሊ ምልክታ ከእቱ አይደለኹን። ኣብ ስኮትላንድ አባይቲ ንምርካብ እንታይ አማራጺታት ኣሎን?

ኣብ ስኮትላንድ ሓድሽ መንበሪ እትረኽቡሉ ብዙሕ ዝተፈላለዩ መንገድታት ኣሎ።

- ካብቲ ናይ ከባቢ ቤት ምኽሪ ወይድማ ካብቲ ናይ አባይቲ ማሕበር ክትካረዩ ትኽእሉ ኢኹም
- ካብ ናይ ግሊ ኣካራዩ ወይ ድማ ካብ ትካል ምክራይ ገዛ ክትካረዩ ትኽእሉ ኢኹም
- ኣብ ኮሌጅ ወይድማ ዩኒቨርሲቲ ትመሃሩ እንተደኣ ኣሎኹም ኩንኩም፡ መንበሪ ካብኡ ክትካረዩ ትኽእሉ ኢኹም
- ገዛ ክትገዝኡ ትኽእሉ ኢኹም

ካብቲ ናይ ከባቢ ቤት ምኽሪ ብኸመይ ክካረ እኽእል?

ኣብ ስኮትላንድ ዝርከቡ ሙብዛሕትኦም ኣብያተ-ምኽሪ ዝካረ አባይቲ ኣለዎም። ዕድመኹም ልዕሊ 16 ዓመት ኮይኑ መንበሪ ፍቓድ እንተደኣ ኣሎኩም ኮይኑ፡ ናይ ቤት ምኽሪ አባይቲ ክወሃቡኩም ከተመልከቱ ትኽእሉ ኢኹም። ሙብዛሕቱ ኣብያተ-ምኽሪ፡ ናይ ዝጽበዩ ዝርዝር ኣስማት ስለዘለዎ፡ ኣብ ተመሳሳሊ ግዜ ንዘሎ አማራጺታት አባይቲ ኣብ ግምት ከተእትዉ ኣገዳሲ ምዃኑ ኣስተብህሉ።

ናይ ቤት ምኽሪ አባይቲ ንምርካብ ከተመልከቱ እንከለኹም፡ ካብቲ ቤት ምኽሪ ክፍሊ አባይቲ ናይ መመልከቲ ፎርም ብምውሳድ ክትመልኡ የድልዩኩም። ብደብዳቤ፣ ስልኪ ብምድዋል፣ ከምእውን ብኣካል ናብቲ ቤት ጽሕፈት ካውንሲል ብምኻድ ፎርም ክወሃቡኩም ክትሓቱ ትኽእሉ ኢኹም። ምስቲ ፎርም፡ እቲ ቤት ምኽሪ ነዚ ስዒቡ ተዝርዚሩ ዘሎ ዝገልጽ ሓጺር ጽሑፍ ክህበኩም እዩ።

- ነቲ ቅጥዒ ብኸመይ ክትመልኡ ከምዘሎካ፡
- መንነትካ ንምግላጽ እንታይ ዓይነት ዶኩመንታት ከምዘድልዩካ፡
- ምስ መላእክም ደሓር እቲ ፎርም ብኸመይ ከምዘሰርሕ፡
- እቲ ቤት ምኽሪ አባይቲ መጀመርያ መን ክቕበል ከምዘለዎ ብኸመይ ከምዘውሰን።

እቲ ቤት ምኽሪ ናይ ተጸባይቲ ሊሲታ ክህልዎ ይኽእል እዩ፤ ብመሰረት እቲ ዝሰርሓሉ ሕጊ ድማ ማዕረ ክንደይ ገዛ ከምዘድልዩኩም ይግምግም – እዚ ድማ እቲ ናይ ምውዛዕ ፖሊሲኡ እዩ። ንኣብነት፡ ነቶም አባይቲ ዘይብሎም ሰባት ቀዳምነት ይህብዎም።

ካብ ናይ ኣባይቲ ማሕበር ብኸመይ ክካረ እኽእል?

ካብ ነፍሲወከፍ እትኸድዎ ናይ ኣባይቲ ማሕበር፡ ናይ መመልከቲ ፎርም ከምእውን ብኸመይ ከተመልከቱ ከምእትኸእሉን እቲ ማሕበር ኣባይቲ ብኸመይ ከምዘዕድልን ዝሕብር ሓጺር ጽሑፍ ምስኡ ይህብኹም። መብዛሕትኦም ማሕበራት ብዙሓት ተጽብይቲ ኣለዎም፡ ስለዝኾነ ድማ እዚ ከም እንኮ ኣማራጺ ጌርኩም ክትወስድዎ የብልኩምን። ኣብዚ ናይ ስኮትላንድ መዕቆቢ ዝብል መርበብ ሓበሬታ እትነብርሉ ኣባይቲ ድለዩ።

http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_topics/finding_a_place_to_live/housing_associations

ካብ ናይ ግሊ ኣካረይቲ ብኸመይ ክካረ እኽእል?

ናይ ግሊ ኣባይቲ ክትረኽቡሉ እትኸእልሉ ብዙሕ ዝተፈለለዩ መንገዳታት ኣሎ። ከምዚ ዝስዕብ ክትገብሩ ትኽእሉ።

- ቤተሰብኩም፣ ፈተውትኹም፣ ወይ መሳርሕትኹም ዝካረ ኣባይቲ ዝፈልጡ እንተኾይኖም ሕተትዎም።
- ኣብ ድኳናት ከምእውን ኣብ ናይ ዕዳጋታት፣ ናይ ማሕበረሰብ ማእከላት፣ ወይድማ ናይ ኮለጃትን ዩኒቨርሲታትን ናይ ምልክታ ሰሌዳ ዝልጠፍ መዋዓውዒ ተመልከቱ። መንበሪ ኣባይቲ ትደልዩ ከምዘሎኹም ዝገልጽ ምልክታ እውን ባዕልኹም ክትልጥፉ ትኽእሉ ኢኹም።
- ኣብ ናይ ውሽጢ ጋዜጣታትን መጺኔታትን ዝልጠፍ መዋዓውዒ ተመልከቱ።
- ኣብ ኢንተርኔት ድለዩ፡ ብዛዕባ ዝካረ ንብረት ዝሕብራ ብዙሓት መርበብ ሓበሬታት ኣለዎ።
- ነቲ ናይ ከባቢኹም ቤት ምኽሪ ብግሊ ዘካርዩ ወነንቲ ኣባይቲ ይፈልጥ እንተኾይኑ ሕተትዎ።
- ነቶም ዘካርዩ ትካላት ተወከስዎም – ኣብ መብዛሕትኡ ናይ ዕዳጋ ቦታታት ቤት ጽሕፈት ኣለዎም።

ብግሊ ክትካረዩ እንክለኹም ብዙሕ ኣብ ግምት ከተእትውዎም ዝግበኣኩም ነገራት ኣለዉ። ኣብቲ ኣብ ናይ ስኮትላንድ ስደተኛታት ካውንሲል መርበብ ሓበሬታ ዝርከብ፡ "ካብ ናይ ግሊ ወነንቲ ኣባይቲ ምክራይ" ዝብል ተኸታታሊ ጽሑፍ ቁጽሪ 6 ተመልከቱ። ካብዚ ብዛዕባ ናይ ስደተኛታት ኣባይቲ ዝግደስ ጉጅለና በዚ ቁጽሪ እዚ **0800 085 6087** ብምድዋል ዝያዳ ምኽሪ ክትሓቱ ይግባእ። ኣብቲ ናይ ስኮትላንድ መዕቆቢ ዝብል መርበብ ሓበሬታ፡ ብዛዕባ ዝካረዩ ቦታታት ዝያዳ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኽእሉ ኢኹም።

http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_topics/finding_a_place_to_live/renting_privately/finding_private_rented_accommodation

ቦታ ክትርእዩ ኣብ እትኸድሉ ግዜ፡ ነዚ ስዒቡ ዘሎ መምርሒታት ድሕነት ክትከተሉ ኣለኩም።

- ንውልቅኹም ኣይትኺዱ። ንሓደ ምሉእ ዝወይ ክፍሊ ኣፓርትማ ክትርእዩ ኣብ እትኸድሉ እዋን ኩሉ ኩሉ ግዜ ሰብ ተማልኡ።
- እትኣምንዎ ሰብ፡ ናባይ ትኺዱ ከምዘለኹም፣ ምስ መን ትራኽቡ ኣለኹም ከምእውን መዓስ ከምእትምለሱ ከምዚፈልጥግበሩ።
- ድሓን ምጂንኩም ንምፍላጥ ድማ ጸኒሑ ከምዘድውለልኩም ግበሩ።
- ዝዝንኸርእየኩም ንሰብ ብኢንተርኔት ኣብ እትጅጸርሉ እዋን ብፍላይ ጥንቁቓት ኩኑ

ተማሃራይ ምስ ዝኸውንኩ?

እቲ ዩኒቨርሲቲ ወይ ድማ ኮሌጅ መንበሪ ቦታ ክህበኩም እንከሎ፡ ብዛዕባ መንበሪ ኣባይቲ ሓበሬታ ድማ ክልእኸልኩም ይግባእ። ዋላዳ እንተደኣ ዘይበጽሓኩም፡ ነቲ ናይቲ ኮሌጅ ወይ ዩኒቨርሲቲ ናይ መንበሪ ክፍሊ ደውልሉ። ኣብዚ ናይ ስኮትላንድ መዕቆቢ ዝብል መርበብ ሓበሬታ እትነብርሉ ኣባይቲ ብኸመይ ክምእትረኹቡ ዝያዳ ሓበሬታ ድለዩ።

http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_topics/finding_a_place_to_live/student_accommodation

ከም ተማሃራይ መጠን፡ መንበሪ ኣባይቲ ንምርካብ ናብ ቤት ምኽሪ ወይ ድማ ማሕበር ኣባይቲ ከተመልከቱ ትኽእሉ ወይውን ናይ ግሊ ዝካረ መንበሪ ኣባይቲ ክትደልዩ ትኽእሉ ኢኹም።

ተማሃራይ እንተደኣ ኩንኩም፡ ነቲ ቤት ጽሕፈት ናይ ተማሃሮ መንበሪ፡ ዝርዝር ሊስታ ንተማሃሮ ዘካርዩ ወንነቲ ኣባይቲ ንኸህበኩም ሕተትዎ።

ናይ ፍርቂ-ግዜ ተማሃሮ እንተኹንኩም ወይ ካብቶም ብናጻ ዝምሃሩ ናይ ምሉእ-ግዜ ተማሃሮ እንተኹንኩም፡ ክራይኩም ንኸትከፍሉ ሓገዝ ክትረኹቡ ትኽእሉ ኢኹም። ብዛዕባ ምኽፋል ወጻኢታት ኣባይቲ ዚምልከት ተወሳኺ ሓበሬታ ንምርካብ፡ ንዘሎና ንኡሲ-ጽሑፍ 7 ኣንብቡ።

ክትረኹብዎ መሰል ብዛዕባ ዘለኩም መንግስታዊ ሓገዝ ብዚምልከት ተወሳኺ ምኽሪ ዘድልዩኩም እንተኹይኩም፡ ኣብ ከባቢኹም ንዘሎ ቤት ጽሕፈት ምኽሪ ዜጋታት (Citizens Advice Bureau (CAB)) ተወከሱ። ተወሳኺ ሓበሬታ ድማ ኣብ መርበብ-ሓበሬታኦም ትረኹቡ።

<http://www.cas.org.uk/find-a-bureau>

ገዛ ብኸመይ ክገዝእ እኽእል?

ገዛ ክትገዝኡ ከለኹም ካብ ነጻ ዝኾኑ ናይ ገንዘብ ማለት ፍናንሳዊ ኣማኸርቲ፡ እቲ ዋጋ ገዛ ልዕሊ ዓቕምኹም ክይከዊን ንመጻኢ እውን ዋንነት ናይ ገዛኹም ከተውሕሱ ከምትኸእልዎ ንምርግጽ ምኽሪ ክትረኹቡ ፈትኑ።

ገዛ ክትገዝኡ እንከለኹም፡ ሕጋዊ ዝኾነ ኣሰራርሓ ናትኩምን ናይቲ ሽያጣይን ድሌታት ኣብ ግምት ብምእታው ይሰርሕ። ምኽሪ ክትረኹቡ ይግባእ፡ ብዝበለጸ ድማ ካብ ጠበቓ እንተኹይኩም ይምረጽ። እዞም ዝሰዕቡ እቲ ክትገብርዎ ዝግበኣኩም ቀንዲ ነገራት ይገልጹ።

- ገዛ ክትገዝኡ ዓቕሚ ከምዘለኩም ኣረጋግጹ - ከምእውን ኣብልዕሊ እቲ ናይቲ ገዛ ዋጋ፡ ካልእ ከምኒ ናይ ሕጊ ወይድማ ናይ ቅዩሳ ዝኣመሰሉ ወጻኢታት ኣለዉ።
- ነቲ ሕጋዊ መስርሕ ዝከታተለልኩም ጠበቓ ርኽቡ
- እቲ እትደልይዎ ገዛ ርኽቡ

ገዛ ክትገዝእ እንከለኹ ዝግበር ርጉጽ ዝኾነ መስርሕ ኣሎ፡ ከምእውን እቲ ነዓኹም ዘድልዩኩም ንግቡእ ንምርካብ ግዜ ክወስድ ስለዝኸእል ወጻኢታት ክበዝሑ ይኸእል እዩ፡ ስለዝኾነ ድማ እኹል ምኽሪ ክትረኹቡ ይግበኣኩም።

ስኮትላንድ መዕቆቢ ዝብል መርበብ ሓበሬታ ብዛዕባ ገዛ ምግዛእ ዝያዳ ሓበሬታ ክትረኹቡ ትኽእሉ።

http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_topics/finding_a_place_to_live/buying_a_home

መንበሪ ፍቻድ ስለዘሎኒ ናብ እንግላንድ ወይድማ ዌልስ ከግዕዝ እደሊ ኣለኹ። እንታይ ከገብር ኣሎኒ?

ዛጊት እትነብርሉ ገዛ እንተደኣ ዘይረኹብኩም ኩንኩም፡ ከምዚ ዝኣመሰለ ውሳኔ ክትውሱኑ ከለኹም ኣጸቢቕኩም ክትሓሰብሉን ምኽሪ ክትሓትሉን ይግባእ። ኣብዚ ቦታታት እዚ ኣባይቲ ከምዘይብሎም ኮንኩም ክትቀርቡ ኣሸጋሪ ክኸውን ይክእል እዩ፡ ምኽንያቱ ድማ እንግላንድስ ዌልስን ካብ ስኮትላንድ ፍልይ ዝበለ ናይ ኣባይቲ ሕጊ ስለዘለዎ። ኣብቲ ቦታ ናይ ከባቢ ርክብ ከምዘለኩም ከተረጋግጹ እንተደኣ ዘይከኣልኩም እቶም ናይ ከባቢ ሰበሰልጣናት ናይ ስኮትላንድ ክመልሱኹም ይኸእሉ እዮም።

'ናይ ከባቢ ርክብ' እንታይ ማለት እዩ?

ካብ ናይ ዘቤታዊ ዓመጽ ወይ ካልእ ዓይነት ግፍዒ ክትሃድሙ እንተዘይኮይኑ፡ ካብኡ ወጻኢ ኣብቲ ክትቅመጥዎ እትደልዩ ቦታ ናይ ከባቢ ርክብ ከምዘለኩም ከተረጋግጹ ክትሕተቱ ትኸእሉ— እዚ ማለት ከኣ፡

- ናይ ስድራቤት ርክብ – ግና ናይ ኣዝማድ ዘይኮነ
- ናይ ጥዕና ድሌታት – እቲ ዘድልዩኩም ናይ ሕክምና ዓይነት ኣብዚ ሕጂ እትነብርዎ ዘለኹም ቦታ ክትረኽቡዎ እንተደኣ ዘይከኣልኩም
- ስራሕ – እዚ ድማ ዝተረጋገጸ ስራሕ ክኸውን ኣለዎ።

ትምህርቲ ወይ ናይ ስልጠና ቦታ ብዝምልከት ናይ ከባቢ ርክብ ኣሎኒ ክትብሉ ኣይትኸእሉን ኢኹም። ናይ መጎዓዚ ከምእውን ንብረትኩም መግዓዚ ወጻኢታት ምኽፋል ሓላፍነትኩም ይኸውን።

ኣብቲ እትደልይዎ ቦታ ድሮ መንበሪ ኣባይቲ ኣዳሊኹም እንተ ኩንኩም፡ ነቲ ሕጂ መንበሪ ኣባይቲ ሂብኩም ዘሎ ኣካል ብምሕባር ናብቲ ሓድሽ ዝኣኹም ክትግዕዙ ትኸእሉ ኢኹም። ናይ መጎዓዚ ከምእውን ንብረትኩም መግዓዚ ወጻኢታት ምኽፋል ሓላፍነትኩም ይኸውን።

ዝያዳ ሓበሬታ ኣበይ ክረከብ እኽእል?

እዚ ሓጺር ጽሑፍ እዚ ሓፊሻዊ ዝኾነ ምኽሪ ይህብ። ካብ ግላሰገው ክትወጹ ኣብ ውሳኔ ቅድሚያ ምብጻሕኩም ኣጸቢቕኩም ክትሓሰብሉ ይግባእ።

ኣገልግሎት ምኽሪ ተሌፎን - ተሌ፡ 0800 085 6087

ቦታ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰት ቍጽሪ ተሌፎን ገይርኩም ምኽርን ሓበሬታን ንክትረኽቡ ደውሉልና፤ ምድዋል፡ ምኽሪ ንክትረኽቡ ኢልኩም ናብ ቤት ጽሕፈትና ካብ ምጉዓዝ የድሕነኩም።